

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Наведені причини необхідності створення інноваційних інфраструктур на підприємствах АПК. Виділені основні завдання та вказані соціально-економічні аспекти розвитку.

Ключові слова: сільськогосподарське підприємство, інноваційний потенціал, інноваційний розвиток, інноваційна діяльність.

Постановка проблеми. Впровадження ринкових принципів господарювання є головною рисою розбудови економіки сучасної України, пов'язаною із утвердженням інноваційної моделі розвитку. Інноваційна модернізація закладає основи для активізації господарської діяльності підприємств та стійкого підвищення ефективності їхнього функціонування. Інноваційний шлях реформування є фундаментом і запорукою стабілізації та зростання у вітчизняній економіці на користь встановлення цивілізованих ринкових відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку інноваційної діяльності та регіональної інноваційної політики в АПК знайшли віддзеркалення в працях В.І. Богачова, М.В. Зубця, А.В. Крисального, П.Т. Саблука, В.Г.Ткаченко та інших економістів аграріїв. Проте, проблемам активізації інноваційного потенціалу як фактору економічного розвитку сільськогосподарських підприємств надається недостатня увага.

Досвід свідчить про те, що накопичення нових наукових знань малоефективне, якщо вони не перетворюються на нові технологічні засоби або прогресивні ресурсозберігаючі технології, упровадження яких здійснює виробництво. Це заважає перетворенню агропромислового виробництва в рушійну силу науково-технічного прогресу в країні [1, с. 100–102].

Метою статті є обґрунтування необхідності впровадження інновацій у виробничу діяльність підприємств АПК як однієї з найголовніших конкурентних переваг.

Виклад основного матеріалу. Нині запорукою ефективної інноваційної діяльності є не лише наявність бажання, але і реальні здібності організації до здійснення інновацій. У зв'язку з цим важливою економічною категорією виступає інноваційний потенціал господарюючого суб'єкта.

Інноваційний потенціал АПК являє собою сукупність взаємозв'язаних засобів, можливостей і здібностей його галузей і підприємств, що дозволяють при визначених мовах здійснювати інноваційну діяльність, спрямовану на вирішення соціально-економічних завдань комплексу за допомогою комерціалізації новацій аграрної науки виробничо-господарській діяльності.

Структура інноваційного потенціалу, на думку авторів, являє собою сукуп-

ність різних складових: ресурсних, внутрішніх, зовнішніх, результативних (рис.1).

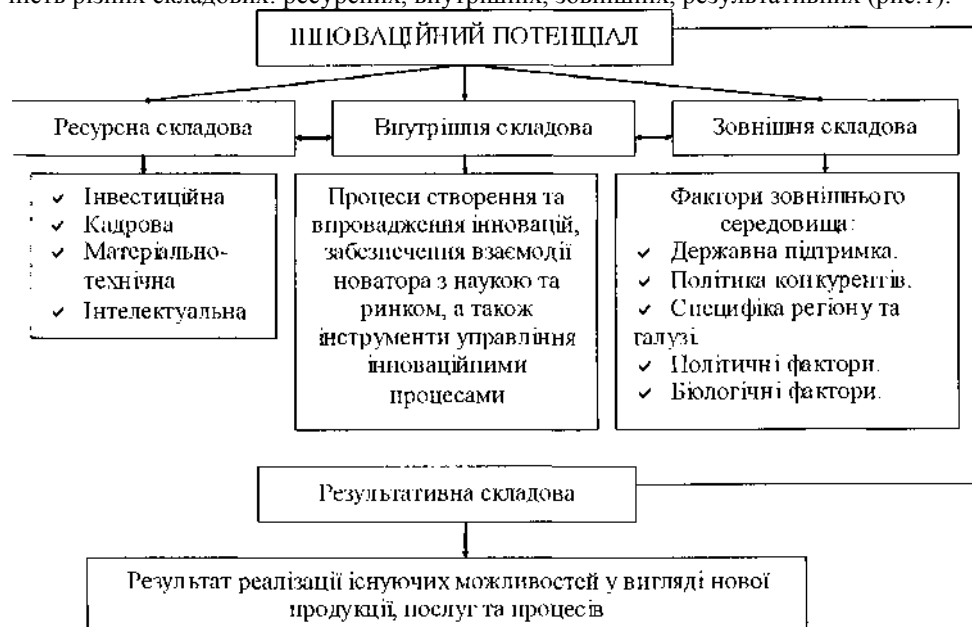

Рис.1. Структура інноваційного потенціалу організації

Підвищення інноваційного потенціалу має бути пріоритетним завданням для організації, якщо вони бажають вийти на новий економічний рівень. Розвиток інноваційного потенціалу економічної системи може здійснюватися тільки через розвиток усіх її підрозділів, а також усіх елементів виробничо-господарської системи.

Розглянемо основні переваги цього напрямку.

1. Інноваційний потенціал є ознакою готовності до здійснення інноваційних та інвестиційних проектів, спрямованих на економічний розвиток економічної системи. Як наслідок, підвищення цього показника збільшує рівень готовності економічної системи до реалізації намічених проектів розвитку інноваційної діяльності.

2. Прогрес в молекулярній біології, генній інженерії, біотехнології і селекції висуває сільське господарство до числа галузей нового технологічного устрою. Організації, що ставлять за мету підвищення інноваційного потенціалу, мають можливість першими освоювати і реалізовувати новачі аграрної науки у своїй виробничо-господарській діяльності.

3. В сучасних умовах на розвиток економічної системи негативно впливає велика кількість різних чинників, які відображені на рис. 2.

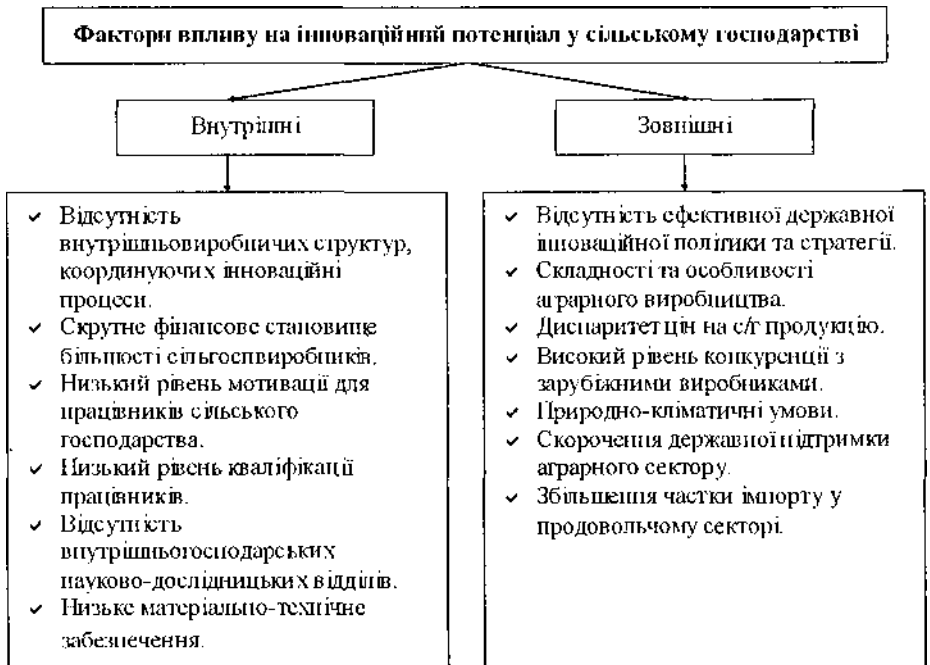

Рис. 2. Фактори впливу на інноваційний потенціал у сільському господарстві

4. Одним з головних критеріїв оцінки діяльності економічної системи є її конкурентоспроможність на ринку товарів і послуг. Підприємства з високим інноваційним потенціалом мають більш високі технологічні, фінансові і інтелектуальні можливості, які дозволяють підвищувати конкурентоспроможність системи у порівнянні з іншими організаціями.

5. В рамках державної підтримки сільського господарства відбувається цілкове фінансування організацій АПК. Високий рівень інноваційного потенціалу може бути одним з основних критеріїв для виділення бюджетних коштів, оскільки характеризує організацію, як з позиції готовності ефективно освоювати виділені кошти, так і гаранта здійснення організацією державної політики продовольчої безпеки у своєму регіоні [2, с. 149–156].

Визначимо основні напрями шляхів підвищення інноваційного потенціалу організацій АПК. Для підвищення інноваційного потенціалу потрібний ретельний аналіз або діагностика її внутрішнього середовища, заснований на базі науково обґрунтованих і інформативних методологій:

- Одним з шляхів підвищення інноваційного потенціалу є активізація наукової діяльності організацій, яка полягає або у формуванні науково-виробничих підрозділів, або в здійсненні координаційних заходів по взаємодії з різними НДІ, КБ або галузевими інститутами, що функціонують в цьому регіоні, або самостійному моніторингу ринку новацій і інновацій аграрної науки.

- Визначення шляхів рішення проблем підвищення кваліфікації співробітників і робочого персоналу організацій.

- Пошук альтернативних джерел фінансування.

- Підвищення рівня оснащеності технічними засобами за рахунок участі в різних лізингових програмах, існуючих в регіоні.
- Розгляд варіантів підвищення ліквідності підприємства, частки власних засобів в капіталі організації.
- Використання різних імітаційних моделей, що дозволяють понизити витрати та ризики, пов'язані з організацією діяльності.
- Освоєння маловідходних, економічних та екологічно орієнтованих технологій сільськогосподарського виробництва на усіх його стадіях.

Окремо варто зупинитися на формуванні науково-виробничих підрозділів в організаціях сільськогосподарського комплексу, що дозволяють здійснювати інноваційну діяльність за допомогою наукового супроводу інноваційних проектів. Природно, що цю проблему розв'язати безпосередньо на підприємстві досить важко з таких причин: відсутність досвіду подібної діяльності, достатнього числа наукових співробітників, готових працювати на окремому підприємстві при низькому рівні матеріального стимулювання.

Одним з шляхів вирішення цієї проблеми є створення наукових відділів при місцевих адміністраціях, які б могли здійснювати наукову діяльність у рамках розробки новаторських ідей або ж, принаймні, проводити моніторинг і діагностику ринку інновацій аграрної науки і надавати цю інформацію безпосередньо організаціям у вигляді можливих інноваційних проектів.

Висновки. Отже, варто відмітити, що в результаті недооцінки інновацій як визначального чинника сучасного економічного розвитку Україна за останні десятиліття значно понизила свою частку в секторі світової наукомісткої продукції. Використання запропонованих заходів щодо стимулювання впровадження інновацій підприємствами агропромислового комплексу дозволить покращити процес виробництва, ефективно використовувати внутрішні і залучати зовнішні інвестиції в інноваційну діяльність.

Список використаних джерел

1. Загородній А.Г. Оцінювання конкурентоспроможності інноваційної продукції в процесі вибору інноваційної стратегії підприємства / А.Г. Загородній, В.М.Чубай // Фінанси України. –2007. –№ 1. –С.99–110.
2. Инновационный потенциал: современное состояние и перспективы развития: монография / В.Г. Матвейкин, С.И. Дворецкий, Л.В. Минько [и др.]. –М.: Машиностроение–1,2007. –284 с.

***Annotation.** The reasons for innovative infrastructure creation necessity at the AIC enterprises are given. The primary goals are determined; social and economic aspects of development are shown.*

***Key words:** agricultural enterprise, innovative potential, innovative development, innovative activity.*

УДК 334:37

Дибач І.Л., к.е.н., доцент Національного університету кораблебудування ім. адм. Макарова, м. Миколаїв

НАПРЯМКИ PR В СФЕРІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Розглянуто роль освіти в умовах трансформаційних перетворень в Україні. Визначено, що освітня послуга, являє собою діяльність працівників освіти, ре-